EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2021/1681

(2021. gada 29. aprīlis)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par kopuzņēmuma *ECSEL* 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par kopuzņēmuma *ECSEL* 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0108/2021),

A. tā kā 2014. gada 6. maijā uz laikposmu līdz 2024. gada 31. decembrim elektronisko komponentu un sistēmu Eiropas vadošās lomas nostiprināšanai jomā tika izveidots kopuzņēmums *ECSEL* ("Kopuzņēmums") kā kopuzņēmums Līguma par Eiropas Savienības darbību 187. panta nozīmē, lai īstenotu kopīgo tehnoloģiju ierosmi "Elektroniskie komponenti un sistēmas Eiropas vadošās lomas nostiprināšanai" (*ECSEL*);

B. tā kā 2014. gada maijā ar Regulu (ES) Nr. 561/2014 ([1]), kura stājās spēkā 2014. gada 27. jūnijā, tika izveidots Kopuzņēmums, lai aizstātu *ARTEMIS* kopuzņēmumu un *ENIAC* kopuzņēmumu un turpinātu to darbu;

C. tā kā Kopuzņēmuma locekļi ir Savienība, dalībvalstis un – pamatojoties uz brīvprātības principu – asociētās valstis ("iesaistītās valstis"), kā arī asociācijas kā privāti locekļi ("privāti locekļi"), kuras pārstāv tās veidojošos uzņēmumus, un citas organizācijas, kas aktīvi darbojas elektronisko komponentu un sistēmu nozarē Savienībā;

D. tā kā visam pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" darbības periodam paredzētos ieguldījumus Kopuzņēmumā veido ne vairāk kā 1 184 874 000 EUR no Savienības (ierēķinot EBTA līdzekļus) administratīvo un darbības izmaksu segšanai, vismaz 1 170 000 000 EUR no iesaistītajām valstīm darbības izmaksu segšanai (šis ieguldījums ir samērojams ar Savienības finansiālo ieguldījumu) un vismaz 1 657 500 000 EUR no privātajiem locekļiem,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. norāda, ka Revīzijas palātas ziņojumā par Kopuzņēmuma 2019. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") ir konstatēts, ka Kopuzņēmuma gada pārskati visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo Kopuzņēmuma finanšu stāvokli 2019. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar Kopuzņēmuma finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem; pieņem zināšanai, ka pārskatiem pakārtotie darījumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi;

2. norāda, ka Kopuzņēmuma kopējo 2019. finanšu gadā pieejamo budžetu (kas ietvēra no jauna iekļautās iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, piešķirtos ieņēmumus un pārdali nākamajam gadam) veidoja saistību apropriācijas 203 966 000 EUR apmērā un maksājumu apropriācijas 232 545 000 EUR apmērā; norāda, ka saistību apropriāciju un maksājumu apropriāciju izlietojuma līmenis bija attiecīgi 100 % un 80 %;

3. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu norāda, ka 2019. gada beigās Savienība no Septītās pamatprogrammas līdzekļiem bija ieguldījusi 637 600 000 EUR Septītās pamatprogrammas darbību līdzfinansēšanai un vēl 17 931 000 EUR – saistīto administratīvo izmaksu līdzfinansēšanai un ka kumulatīvās saistības par minētajām darbībām, ko Kopuzņēmums pārņēma 2014. gada jūnijā, bija 447 342 072 EUR (*ARTEMIS* – 101 425 148 EUR un *ENIAC* – 345 916 924 EUR); pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu norāda, ka 2019. gada beigās Kopuzņēmums bija atcēlis apropriācijas aptuveni 21 800 000 EUR apmērā (*ARTEMIS* – aptuveni 10 700 000 EUR un *ENIAC* – aptuveni 11 100 000 EUR) un samaksājis 372 480 443 EUR (*ARTEMIS* – 78 362 170 EUR un *ENIAC* – 294 118 273 EUR);

4. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu norāda, ka to maksājumu apropriāciju, kas Kopuzņēmumam 2019. gadā bija pieejamas Septītās pamatprogrammas projektu līdzfinansēšanai, proti, 44 805 000 EUR, izpildes līmenis bija 45,3 % un ka šis zemais izpildes līmenis skaidrojams galvenokārt ar to, ka valstu finansēšanas iestādes novēloti iesniedza projekta beigu sertifikātus par vēl notiekošajām Septītās pamatprogrammas darbībām; norāda arī to, ka, tā

([1]) OV L 169, 7.6.2014., 152. lpp.

kā šo programmu 2017. gada beigās slēdza, minētie kavējumi palielina risku, ka Septītās pamatprogrammas līdzekļi, kas jau ir piešķirti Kopuzņēmumam, netiks pilnībā izlietoti; aicina Kopuzņēmumu ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šo jautājumu;

5. norāda, ka 30 iesaistītajām valstīm Regulā (ES) Nr. 561/2014 paredzētajā laikposmā ir jāiegulda vismaz 1 170 000 000 EUR ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" saistītajās Kopuzņēmuma pamatdarbībās un ka 2019. gada beigās iesaistītās valstis, kas piedalījās 2014.–2018. gada uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus, bija uzņēmušās saistības aptuveni 763 530 000 EUR apmērā un veikušas maksājumus aptuveni 341 600 000 EUR apmērā (29,2 % no kopējā prasītā ieguldījuma); pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu norāda, ka iesaistīto valstu zemais ieguldījuma līmenis ir saistīts ar to, ka dažas iesaistītās valstis izmaksas atzīst un ziņo par tām Kopuzņēmumam tikai pēc to atbalstīto pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" projektu pabeigšanas;

6. norāda, ka no vismaz 1 657 500 000 EUR, kas privātajiem (nozari pārstāvošajiem) locekļiem jāiegulda Kopuzņēmuma darbībās regulā noteiktajā programmas darbības laikā, Kopuzņēmums 2019. gada beigās lēsa (paziņoja, bet nebija validējis), ka locekļi ir veikuši ieguldījumus natūrā 705 410 000 EUR apmērā, savukārt Savienības naudas ieguldījums 2019. gada beigās bija 681 483 000 EUR (no Regulā (ES) Nr. 561/2014 noteiktā 1 184 874 000 EUR) un validētais nozari pārstāvošo locekļu ieguldījums natūrā bija 102 559 000 EUR; turklāt norāda, ka nozari pārstāvošo locekļu naudas ieguldījums bija 14 922 000 EUR; pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu konstatē, ka Kopuzņēmums var aprēķināt faktiskos nozari pārstāvošo locekļu ieguldījumus natūrā tikai pēc tam, kad tas programmas beigās ir validējis iesaistīto valstu ieguldījumu, un ka tas izskaidro, kāpēc bija paziņota, bet nebija validēta lielā summa, ko veidoja nozari pārstāvošo locekļu ieguldījums natūrā; aicina iesaistītās valstis pildīt Regulas (ES) Nr. 561/2014 4. pantā noteiktos pienākumus attiecībā uz ieguldījumu un ziņošanu par to;

7. norāda, ka kopuzņēmumi, kas saņem finansiālu ieguldījumu no privātajiem locekļiem, neizmanto vienas un tās pašas procedūras; aicina kopuzņēmumos saskaņot to, kā tiek aprēķināti ieguldījumi natūrā; ierosina ar šādu kopējo procedūru nodrošināt pārredzamas un efektīvas novērtēšanas metodes, kas parāda ieguldījumu reālo vērtību; aicina Revīzijas palātu pārbaudīt neatkarīgo ārējo revidentu veiktās revīzijas; aicina arī paredzēt pienācīgu tiesisko regulējumu, kas nodrošinātu vajadzīgā finansiālā ieguldījuma summas sasniegšanu līdz programmas beigām; norāda, ka tiesiskajā regulējumā varētu iekļaut prasības par to, ka privātais ieguldījums ir jāiemaksā pirms attiecīgā Savienības ieguldījuma vai vienlaikus ar to;

8. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu norāda, ka pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" projektiem 2019. gadā pieejamā budžeta saistību apropriāciju izlietojuma līmenis bija 100 %, bet maksājumu apropriāciju – 89 %, un ka priekšfinansējuma maksājumi pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" projektiem, kas bija atlasīti 2018. un 2019. gada uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus, veidoja 67 % no gada laikā veikto pamatdarbības maksājumu vērtības; turklāt pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu norāda arī to, ka Kopuzņēmums 19 000 000 EUR no neizlietotajām iepriekšējo gadu maksājumu apropriācijām no jauna piešķīra 2019. gada pamatdarbības budžetam, palielinot sākotnējo "Apvārsnis 2020"dotāciju maksājumu budžetu no 163 080 000 EUR līdz 182 147 000 EUR, un ka Kopuzņēmums pamatoja līdzekļu pārdali ar to, ka 2019. gadā ir sagaidāms izmaksu deklarāciju pieaugums saistībā ar 2014. un 2015. gada pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" konkursiem un ka 2019. gada beigās bija izpildīti 59 % no pārdalītā budžeta;

Sniegums

9. norāda, ka Kopuzņēmums izmanto galvenos snieguma rādītājus, lai izmērītu pamatdarbības un programmu sniegumu, un konkrētus ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" saistītus kopējus galvenos snieguma rādītājus, vienlaikus ar rādītāju palīdzību uzraugot arī transversālus jautājumus;

10. prasa Kopuzņēmumam pārskatīt savu komunikācijas stratēģiju, lai nodrošinātu, ka attiecīgās ieinteresētās personas ir informētas par tā pamatuzdevumu, darbībām un sasniegumiem.

11. aicina Komisiju un Revīzijas palātu paredzēt padziļinātas snieguma izsekošanas metodi, lai novērtētu Kopuzņēmuma pievienoto vērtību un ņemtu vērā gan sociālo ietekmi, gan ietekmi uz nodarbinātību un tirgu; uzskata, ka minētā novērtējuma rezultāti būtu jāizmanto turpmākajā darbā vai Savienības finansējuma pārdalei;

12. norāda, ka Kopuzņēmuma programmai 2019. gadā sasniegtais kopējais piesaistes koeficients (proti, pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" izmaksas mīnus Savienības finansējums, dalīts ar Savienības finansējumu) ir 3; turklāt norāda, ka 1 EUR no pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" finansējuma piesaista arī 0,93 EUR no valsts vai Savienības strukturālo un investīciju fondu finansējuma;

13. norāda, ka Kopuzņēmums 2019. gadā izsludināja trīs uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus (pētniecības un inovācijas darbības, inovācijas darbības un koordinācijas un atbalsta darbības), kā rezultātā tika atlasīti 15 kopdarbības projekti no 40: astoņas pētniecības un inovācijas darbības un sešas inovācijas darbības, kā arī viena koordinācijas un atbalsta darbība; turklāt norāda, ka tika parakstīti dotāciju nolīgumi par 13 priekšlikumiem, kas atlasīti 2018. gada uzaicinājumos, un visi projekti 2019. gadā bija sākuši darboties; pieņem zināšanai arī trīs Bākuguns iniciatīvas, proti, *Mobility.E*, *Industry4.E* un *Health.E*, kas Kopuzņēmuma kopienai dod iespēju kontaktēties ar citām kopienām (piemēram, palīdzēt virzīt kopīgi ar kopuzņēmumu *IMI* īstenoto darbību saistībā ar projektu *Trials@Home*, šajā nolūkā apstiprinot īpašu uzaicinājumu 2020. gada darba plānā); norāda, ka ir sasniegti visi Kopuzņēmuma 2019. gada darbības mērķi;

14. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu 2019. gada beigās programmas "Apvārsnis 2020" īstenošanas līmenis bija 71 % attiecībā uz uzaicinājuma procedūrām par kopuzņēmumam uzticētajām darbībām;

15. pieņem zināšanai 2020. gada jūlijā publicēto neatkarīgo ietekmes pētījumu "Pētījums par *ECSEL* finansēto darbību ietekmi", kurā secināts, ka Kopuzņēmums jau ir palīdzējis gūt nozīmīgus sasniegumus gan ekonomikas, gan sabiedrības līmenī, nodrošinot pozitīvu satvaru uzticēšanās veidošanai un veicinot riska uzņemšanos, kā arī nepārprotami palīdzot izveidot pareizos nosacījumus vai vidi, lai inovācija varētu īstenoties gan projektu, gan programmu līmenī; turklāt norāda, ka pētījumā ir secināts, ka Kopuzņēmums spēj veicināt tādu risinājumu pētniecību un izstrādi, kas dod tiešu labumu Savienības iedzīvotājiem un risina sabiedrības problēmas;

16. norāda, ka visos līgumos, kas var sniegt plānoto iznākumu vai snieguma rezultātu, ir jārisina intelektuālā īpašuma tiesību jautājums; atgādina, ka intelektuālā īpašuma tiesību mērķis ir ne tikai aizsargāt konkrētus autorus, bet arī sniegt detalizētu informāciju par to, kā šīs tiesības tiks izmantotas turpmāk; norāda – tā kā šī darbība saņem arī publisko finansējumu, rezultātiem vajadzētu būt pārredzamiem un publiski pieejamiem un būtu jāatbilst īpašām prasībām, piemēram, sadarbspējai, ja tas nepieciešams; aicina Komisiju ierosināt tiesisko regulējumu par intelektuālā īpašuma tiesībām un to īstenošanu tirgū, tostarp īpašām prasībām un peļņas sadali;

17. ņem vērā Kopuzņēmuma 2019. gada darbības pārskatā sniegto informāciju par dzimumu līdzsvaru projektos, kas attiecas uz elektroniskajiem komponentiem un sistēmām Eiropas vadošās lomas nostiprināšanai, kura liecina, ka kopējais to sieviešu skaits, kas iesaistītas šādos 2019. gadā īstenotos projektos un projektos, par kuriem ziņots 2019. gadā (uzsākti 2014., 2015., 2016., 2017. un 2018. gadā), bija 20 %, no kuriem 13 % bija saistīti ar pētniecības darbībām un 7 % – ar pētniecību nesaistītām darbībām;

18. aicina Komisiju nodrošināt, ka attiecībā uz digitalizāciju Kopuzņēmuma darbības programmās turpmāk tiks ievērotas Savienības tiesību aktos paredzētās prasības un mērķrādītāji un ņemtas vērā Komisijas un nozares izstrādātās stratēģijas šajā jomā;

Iekšējā kontrole

19. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu norāda, ka Kopuzņēmums ir ieviesis uzticamas *ex ante* kontroles procedūras, kas pamatojas uz finanšu un pamatdarbības dokumentārajām pārbaudēm, un ka 2019. gada beigās Kopuzņēmums vēl nebija sācis ieviest Komisijas jauno iekšējās kontroles sistēmu (IKS), kura pamatojas uz 17 iekšējās kontroles principiem un kuru tam ir pienākums īstenot; pēc iepazīšanās ar Kopuzņēmuma atbildi norāda, ka tas 2020. gadā ir sācis pāreju uz jauno IKS ar rīcības plānu, ka tas nosaka iekšējās kontroles uzraudzības kritērijus, pirms vadība tos apstiprina, un ka pirms pārejas uz jauno IKS pabeigšanas Kopuzņēmums joprojām piemēro un uzrauga savu pašreizējo iekšējās kontroles standartu visaptverošo kopumu; aicina Kopuzņēmumu ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par situācijas attīstību šajā jautājumā;

20. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu norāda, ka Kopuzņēmums ir veicis pasākumus ar mērķi novērtēt valstu finansēšanas iestāžu *ex post* revīziju veikšanu un ir saņēmis valstu finansēšanas iestāžu rakstiskus apstiprinājumus, kuros deklarēts, ka attiecīgās valsts procedūru piemērošana sniedz pamatotu pārliecību par darījumu likumību un pareizību, tomēr tā iemesla dēļ, ka valstu finansēšanas iestādes izmanto ļoti atšķirīgas metodes un procedūras, Kopuzņēmums nespēj aprēķināt vienotu ticamu svērto kļūdu īpatsvaru vai atlikušo kļūdu īpatsvaru Septītās pamatprogrammas maksājumiem; pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu norāda arī to, ka saistībā ar Septītās pamatprogrammas projektiem Kopuzņēmums 2019. gadā veica maksājumus 20 305 796 EUR (2018. gadā: 41 247 048 EUR) jeb 11,2 % (2018. gadā: 22 %) apmērā no visiem Kopuzņēmuma 2019. gadā veiktajiem pamatdarbības maksājumiem un ka šiem maksājumiem Revīzijas palāta piemēroja atlikušo kļūdu īpatsvaru, ko Komisijas

Pētniecības un inovācijas ģenerāldirektorāts bija aprēķinājis visai Septītajai pamatprogrammai un kas 2019. gada beigās bija 3,52 %;

21. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu norāda, ka par pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" maksājumu *ex post* revīzijām ir atbildīgs Komisijas Kopējais revīzijas dienests un ka, pamatojoties uz 2019. gada beigās pieejamajiem *ex post* revīziju rezultātiem, Kopuzņēmums ziņoja, ka pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" projektiem reprezentatīvais kļūdu īpatsvars ir 3 % un atlikušo kļūdu īpatsvars ir 1,48 % (dzēšana un galīgie maksājumi); pieņem zināšanai arī to, ka Komisijas priekšlikumā pamatprogrammas "Apvārsnis 2020"regulai ir norādīts, ka pētniecības tēriņiem pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" kļūdu koeficients gadā no 2 līdz 5 % ir reāli sasniedzams mērķis, ņemot vērā kontroles izmaksas, vienkāršošanas pasākumus, kas ierosināti, lai mazinātu noteikumu sarežģītību, un ar pētniecības projekta izmaksu atlīdzināšanu saistīto raksturīgo risku, un ka galīgais mērķis ir panākt atlikušo kļūdu līmeni, kas būtu maksimāli tuvu 2 % daudzgadu programmu noslēgumā, kad būs ņemta vērā visu revīziju, korekciju un atgūšanas pasākumu finansiālā ietekme;

22. norāda, ka Revīzijas palāta, lai apstiprinātu *ex post* revīzijās iegūtos kļūdu īpatsvarus, pamatdarbības maksājumu pārbaudes ietvaros revidēja izlasi, kas pēc nejaušības principa bija veidota no pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" maksājumiem, kuri 2019. gadā veikti galasaņēmēju līmenī; norāda, ka šīs Revīzijas palātas veiktās padziļinātās revīzijas atklāja sistēmiskas kļūdas, kuras bija saistītas ar deklarētajām personāla izmaksām un kuru galvenie cēloņi bija nepareizi aprēķināta stundas likme uzņēmuma īpašniekam un tādu gada stundas likmju izmantošana, kas nebalstījās uz pilnu finanšu gadu; aicina Kopuzņēmumu uzlabot personāla izmaksu deklarēšanas sistēmu un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šīs situācijas attīstību;

23. norāda, ka Kopuzņēmums 2018. gada aprīlī pieņēma rīcības plānu un ka dažas darbības jau bija pabeigtas, lielākā daļa darbību bija jāīsteno 2019. gadā, bet par dažām tika uzskatīts, ka tās ir ārpus Kopuzņēmuma darbības jomas;

24. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu norāda, ka 2019. gadā Kopuzņēmums vienojās par maksājumu grafiku, lai noregulētu situāciju, kura bija minēta ar 2018. gada budžeta izpildes apstiprināšanu saistītajā Revīzijas palātas revīzijā un bija saistīta ar administratīvajām izmaksām paredzētajiem naudas ieguldījumiem vairāk nekā 1 000 000 EUR apmērā, par kuriem nebija izrakstīti rēķini nozari pārstāvošajam loceklim *AENEAS*, un izdeva pirmo rīkojumu par 549 500 EUR iekasēšanu no *AENEAS*, un ka saskaņā ar maksājumu grafiku atlikusī summa 550 023 EUR apmērā bija jāiekasē 2020. gadā;

Iekšējā revīzija

25. norāda, ka Iekšējās revīzijas dienests (*IAS*) 2019. gada pēdējā ceturksnī veica pēcpārbaudi par revīzijas ieteikumiem ar mērķi novērtēt, cik lielā mērā ir īstenoti *IAS* iepriekšējās revīzijās sniegtie vēl neslēgtie ieteikumi, un ka tas secināja, ka visi ieteikumi, kas sniegti tagadējā Kopīgā īstenošanas centra revīzijā, ir efektīvi īstenoti un ka attiecībā uz revīziju par Kopuzņēmuma darbību snieguma pārvaldību bija efektīvi īstenots viens no diviem ieteikumiem (par snieguma rādītājiem un uzraudzības instrumentiem), bet otrs (par snieguma satvaru) joprojām nav slēgts, jo ir tikai daļēji izpildīts; norāda, ka 2019. gada jūlijā *IAS* nāca klajā ar *IAS* stratēģisko iekšējās revīzijas plānu 2019.–2021. gadam, kura pamatā ir *IAS* 2018. gada novembrī veiktā padziļinātā riska novērtējuma rezultāti; turklāt norāda, ka saskaņā ar šo stratēģisko iekšējās revīzijas plānu 2019. gadā tika sākta un joprojām turpinās revīzija par Kopuzņēmuma ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" saistīto dotāciju nolīgumu īstenošanu un slēgšanu, novērtējot ieviesto iekšējās kontroles mehānismu struktūras atbilstību, kā arī to lietderību un efektivitāti;

26. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu norāda, ka Kopuzņēmumam ir jāuzlabo iekšējās komunikācijas process, lai apzinātu līdzekļu saņēmējus, kam draud bankrots, un savlaicīgi ziņotu par priekšfinansējumu, kuru ir risks neatgūt, un ka attiecīgi gada pārskatos varētu būt uzrādīti pārspīlēti lieli priekšfinansējuma aktīvi; aicina Kopuzņēmumu ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par situācijas attīstību šajā jautājumā;

Cilvēkresursu pārvaldība

27. norāda, ka 2019. gada 31. decembrī Kopuzņēmums nodarbināja 30 darbiniekus no paredzētā 31 darbinieka, jo viena norīkotā valsts eksperta vieta bija apstiprināta, bet vēl nebija aizpildīta; pieņem zināšanai ievērojamo darbu, ko Kopuzņēmums ieguldījis Civildienesta noteikumu īstenošanas noteikumu atjaunināšanai.